

Mladi planinci že 60 let pod objemom gora

Že kmalu po vzniku organiziranega planinstva je v korak z izkušenejšimi planinci stopila tudi mladež, ki je s svojim razumevanjem narave, radovednostjo in raziskovalno slo razgibala življenje v gorah. Z izobraževanjem mladih so se ukvarjali že skalaši, pomen vključevanja otrok in mladostnikov v svoje vrste pa je zgodaj prepoznala tudi krovna planinska organizacija, ki je delo z mladimi izvajala že v prvi polovici 20. stoletja. Aprila 1956 je Planinska zveza Slovenije na Šmarjetni gori ustanovila [Mladinsko komisijo](#) (MK) in jo vpregla v žlahtno skrb za vzgojo in izobraževanje mladih v planinstvu. Skupaj z mladinskimi odseki, ki delujejo v okviru planinskih društev, že šest desetletij z različnimi akcijami skrbi za popularizacijo in kakovost planinstva, spodbuja mladinsko organiziranost in mladinsko delo ter usposablja strokovne kadre, ki delajo z mladimi. [Srečanje ob 60-letnici Mladinske komisije PZS](#) bo v soboto, 9. aprila 2016, ob 17. uri v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani.

»Poslanstvo Mladinske komisije se od samega začetka ni dosti spremenilo. Naša glavna naloga ostaja predajanje znanj mlajšim generacijam – skrb za okolje in ohranjanje narave, varno gibanje, zdrav način življenja. Vse to so stvari, ki jih želimo približati planincem že od malih nog in jim s tem dati popotnico za njihov nadaljnji razvoj. Ne le na planinskem področju, temveč tudi v vsakdanjem življenju, saj pristen stik z naravo in druženje s sovrstniki vedno bolj izpodriva tehnologija,« zimzeleno poslanstvo oriše načelnica MK PZS Barbara Bajcer, tudi sama vodnica PZS, predana delu z mladimi: *»Zgodba, ki jo pišemo že 60 let, pa ne bi bila mogoča brez ljudi, ki so v to vložili ogromno svojega prostega časa in energije. Mentorji, vodniki, mladinski voditelji in vsi ostali, ki delajo z mladimi, so gonilo Mladinske komisije in verjamem, da tudi v prihodnosti ne bo manjkalo motiviranih ljudi.«*

Takoj po ustanovitvi leta 1956 je Mladinska komisija PZS začela izobraževati mladinske vodnike, ki so skrbeli za planinski podmladek v društvih, že leta 1963 pa so začeli v [mladinskih odsekih](#) planinskih društev izvajati prve planinske šole, izobraževanja mladih za varnejšo hojo v gorah, ki so se obdržala vse do danes. Da bi mlade planince usmerjali k zdravemu življenju v naravi, jih seznanili z osnovami planinske dejavnosti in varnostjo v gorah, ob tem pa razvijali vrline, kot so tovarštvo, vztrajnost in vedoželjnost, sta leta 1969 oz. 1975 zaživelii akciji [Mladi planinec](#) in [Ciciban planinec](#), ob leta 2010 radoživo prenovljenih dnevnikih pa oba programa še spodbujata organizirano obliko planinstva in vse mlade obiskovalce gora usposabljata za samostojnejše varnejše gibanje v gorah. Mejniki v mladinski dejavnosti predstavlja leta 1995 izdana knjižica Mladi v gorništvu in gorniški organizaciji, ki je nakazala nove usmeritve organiziranja in delovanja mladih znotraj PZS, ki so se večinoma uresničile.

Na mladih svet stoji, mladinska planinska dejavnost pa na ljudeh, ki odraščajočo mladež izobražujejo, usmerjajo in spodbujajo k planinskemu udejstvovanju. MK je že konec šestdesetih ustanovila Odbor za vzgojo in izobraževanje, v letih od 1971 do 1973 pa vpeljala seminar za [mentorje planinskih skupin](#), ki so danes ključne osebe za poučevanje planinskih vsebin in desna roka vodnikov na izletih in taborih. Izobraževalna dejavnost pod okriljem MK je v osemdesetih našla dom v Bavšici, kjer je bil postavljen vzgojno-izobraževalni center, leta 1999 pa zgrajeno [Planinsko učno središče Bavšica](#), še danes žarišče mladinskega – in tudi drugega planinskega – usposabljanja. Poleg usposabljanja za [mladinskega voditelja](#), ki predstavlja most med otroki in vodniki PZS ter je zadnja leta prava uspešnica, velja med neformalnimi izobraževanji MK PZS omeniti še zimsko planinsko šolo, tečaj hoje po zahtevnih in zelo zahtevnih poteh, tečaj orientacije in seminar družabnosti.

Za kakovostno delo z mladimi planinci MK od leta 1993 podeljuje priznanje mladina in gore, svoje najvišje priznanje za dosežke na področju vzgoje in izobraževanja planinske mladine. Obvestila MK PZS, ki so v tiskani obliki v le eni številki prišla na svetlo leta 1997, so se razvila v Mladinsko prilogo obvestil PZS, ki jih je v letih 2011 do 2013 nasledila revija [Gremo pod objem gora](#), leta 2015 je izšel težko pričakovani delovni zvezek o gorah [Planinski zabavnik](#), pesmi z zgoščenke [Greva pod objem gora](#) so nepogrešljive spremljevalke mladinskega planinstva od leta 2010, pesmarica [Gorniška](#) pa že več kot dve desetletji.

Za popestritev dela z mladimi je MK skupaj s PD Domžale leta 1989 organizirala tekmovanje [Mladina in gore](#), najbolj uveljavljeno tekmovanje za mlade iz znanj, veščin in izkušenj s planinskega delovanja, ki se je v 27 letih dodobra usidralo v srca osnovnošolcev po vsej Sloveniji, letos je premiero doživela tudi tekmovalna preizkušnja za srednješolce. V drugi polovici devetdesetih je MK obudila [planinska orientacijska tekmovanja](#), ki so se še posebej dobro ukoreninila na Štajerskem. Tako je leta 1998 na Menini planini potekalo prvo Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje (SPOT), planinska orientacija pa je svojo [60-letnico slavila lani na Rakitni](#). Zabavnejše pridobivanje znanja za samostojno in suvereno obvladovanje gibanja v gorskem svetu je še danes kačipot orientacijskih preizkušenj, ki se odvijajo v osmih področnih ligah in sedmih starostnih kategorijah.

Pravi magnet za mlade kolenogrizce so [planinski tabori](#), ki so (šotorska) krila prvič razprli leta 1925 na Vogrskem, od ustanovitve MK pa nosijo lovoriko ene najbolj priljubljenih metod dela z mladimi v planinstvu. Večdnevno doživetje gora, prenočevanje pod šotorskim platnom in druženje ob tabornem ognju prav tako netijo iskre v otroških očeh. Kljub velikemu organizacijskemu zalogaju so v številnih odsekih krona celoletnega dela planinskih krožkov in skupin, pa naj bodo pod streho planinske kočice, v obliki klasičnega poletnega taborjenja v šotorih ali kot pohodni tabor. Preprostost, skromnost in pristen stik z naravo mlade učijo življenja, drugačnega od vse bolj elektronskega vsakdana, hkrati pa jih ob raznolikih dejavnostih kalijo v gorniških znanjih.

Tako Planinska zveza Slovenije kot mladi pod njenim okriljem smelo prestopajo slovenske meje, saj se že pol stoletja udeležujejo taborov, seminarjev in izmenjav v drugih državah, MK pa je upravičeno ponosna na svoj ugled v tujini, kjer je bila večkrat zgled za delo z mladimi. Mladinska komisija PZS ima status nacionalne mladinske organizacije in mladinske organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju. Plodno sodeluje z mladinskimi in prostovoljskimi organizacijami v Sloveniji ter pri delu [Mladinske komisije UIAA](#), največje mednarodne planinske organizacije, katere članica je PZS.

»V planinski organizaciji so se že kmalu po ustanovitvi začele izvajati aktivnosti za mlade planince, zadnjih 60 let pa je tovrstna dejavnost tudi organizacijsko vpeta v delo naše organizacije. V začetnem obdobju organiziranega delovanja so se izvajale različne oblike dela z mladimi, sčasoma pa se je razvijalo tudi delo mladih, ki je danes eno od zelo prepoznavnih področij delovanja naše organizacije, tako doma kot v tujini. K razvoju in popularizaciji dejavnosti mladih tako na ravni planinske zveze kot v društvih in v meddruštvenih odborih so pripomogle številne generacije mladih in malo manj mladih planincev, za kar jih gre seveda velika zahvala. Poleg tega so dejavnost mladih močno zaznamovale in tudi preoblikovale marsikateri aktivnosti, med katerimi bi želel izpostaviti usposabljanja za mladinske planinske vodnike, Planinsko šolo, akciji oz. programa Ciciban planinec in Mladi planinec, usposabljanja za mentorje planinskih skupin, tekmovanja Mladina in gore ter v zadnjem obdobju tudi neformalna izobraževanja za mladinske voditelje,« ob jubileju poudarja predsednik PZS **Bojan Rotovnik**, ki je bil na čelu Mladinske komisije PZS med letoma 1996 in 1998: **»V aktivno delo v planinski organizaciji mnogi vstopajo ravno prek aktivnosti, namenjenih mladim planincem. Vesel in ponosen sem, da sem eden izmed teh, saj mi pridobljeno znanje in izkušnje iz časa dela v mladinskem odseku matičnega društva in v Mladinski komisiji PZS močno koristi pri opravljanju sedanjega dela predsednika PZS in hkrati tudi v vsakdanjem življenju.«**

Sporočilo za medije pripenjam, objavljeno je tudi v [medijskem središču PZS](#).

Dovoljuje se objava pripetih **fotografij** – z navedbo avtorstva (foto: Manca Čujež in Dejan Tonkli).

*Daj, še ti se pridruži, stopi z mano v korak,
le srce, smeh in volja, to zmore vsak,
kje se sanje pričnejo, to veva oba,*

pridi greva pod objem gora.

(Uroš Kuzman: [Greva pod objem gora](#))

Vabljeni na **praznovanje z mladimi planinci** – v soboto v Mojstrano ali pa se jim v prihodnjih mesecih pridružite na kateri od številnih dejavnosti pod okriljem Mladinske komisije PZS!

Manca Čujež

predstavnica PZS za odnose z javnostmi

pr@pzs.si

T: + 386 (0) 40 352 665

Planinska zveza Slovenije

(Alpine Association of Slovenia)

Dvorakova ul. 9, p.p.214, SI-1001 Ljubljana

T: + 386 (0) 1 43 45 680

F: + 386 (0) 1 43 45 691

E: info@pzs.si

W: www.pzs.si

Planinska zveza Slovenije